

Міністерство освіти та науки України
Національна академія наук України
Люблінський відділ Польської Академії Наук
Представництво „Польська академія наук” у Києві
Харківський національний університет радіоелектроніки
Харківський національний університет міського господарства
ім. А.М. Бекетова
AGH науково-технологічний університет в Кракові
Миколаївський кораблебудівний університет ім. адмірала Макарова
Одеський національний політехнічний університет
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника
Українська нафтогазова академія
Українська Федерація Інформатики
Академія Наук Прикладної Радіоелектроніки
Білоруський державний університет інформатики та радіоелектроніки
Білоруський національний технічний університет
Національний університет цивільного захисту України
Запорізький національний технічний університет

«Інформаційні системи та технології» ІСТ-2018

МАТЕРІАЛИ

**7-ї Міжнародної науково-технічної конференції,
присвяченої 55-річчю кафедри Прикладної математики ХНУРЕ,
55-річчю кафедри Програмної інженерії ХНУРЕ
та 40-річчю кафедри Прикладної математики та інформаційних технологій
ХНУМГ імені О.М. Бекетова**

**10-15 вересня 2018
Коблеве-Харків, Україна**

«INFORMATION SYSTEMS AND TECHNOLOGIES» IST-2018

**Proceedings
of the 7-th International Scientific and Technical Conference**

**September 10-15, 2018
Kobleve-Kharkiv, Ukraine**

Харків 2018

Technological Chain Modeling to Control the Quality of New Product Manufacturing

Valery Semenets
Rector
Kharkiv National University of
Radioelectronics
Kharkiv, Ukraine
valery.semenets@nure.ua

Volodymyr Beskorovainyi
Department of System Engineering
Kharkiv National University of
Radioelectronics
Kharkiv, Ukraine
vladimir.beskorovainyi@nure.ua

Olha Shevchenko
Department of System Engineering
Kharkiv National University of
Radioelectronics
Kharkiv, Ukraine
1375helga@gmail.com

Моделювання Технологічних Ланцюгів для Контролю Якості Виробів Нової Техніки

Валерій Семенець
ректор
Харківський національний
університет радіоелектроніки
Харків, Україна,
valery.semenets@nure.ua

Володимир Безкоровайний
кафедра системотехніки,
Харківський національний
університет радіоелектроніки
Харків, Україна
vladimir.beskorovainyi@nure.ua

Ольга Шевченко
кафедра системотехніки,
Харківський національний
університет радіоелектроніки
Харків, Україна
1375helga@gmail.com

Abstract—On the basis of the decomposition of the production technological processes optimization problem, the main tasks of their analysis and synthesis, which are solved at the main stages of their life cycles, were identified. A logical scheme of the system optimization as territorially distributed objects is proposed. As a detailed description of the logical scheme an information model of the technological chain is presented, which allows not only to reflect the process of finished products quality forming, but also to quantify the impact of each technological operation on its formation.

Анотація—На основі декомпозиції проблеми оптимізації виробничих технологічних процесів виділено основні задачі аналізу та синтезу, що вирішуються на основних етапах їх життєвих циклів. Запропонована логічна схема системної оптимізації технологічних процесів як територіально розподілених об'єктів. Як деталізація логічної схеми наведена інформаційна модель технологічного ланцюга, яка дозволяє не тільки відобразити процес формування якості готової продукції, але й оцінити кількісно вплив кожної технологічної операції на її формування.

Keywords—*technological process, life cycle, system optimization, technological chain, information model.*

Ключові слова—*технологічний процес, життєвий цикл, системна оптимізація, технологічний ланцюг, інформаційна модель.*

I. INTRODUCTION

The design processes, the development, the modernization and a re-engineering of the modern manufactures planning expect resolving the set of the interconnected tasks of the technological processes (TP) optimization, which are applied on them [1, 2]. Modern TP of the new equipment creation can combine a complex technological chains (TC) and separate technological operations, have complex relationship between the elements, characterizing by a considerable not stationarity. This significantly complicate the task of the getting their adequate mathematical descriptions.

The manufacturing TP optimization consists of the best variants choosing from the set with the admissible one, that satisfy functional and cost restrictions of the rates set (quality, product cost, system efficiency, the equipment loading, etc.) [3]. One of the first tasks here is the system optimization task of TP, that is resolving at the all main stages of their life cycles and provides compatible synthesis of the manufacture and administrative subsystems. The resolving problem of the TP optimization is done with the help of mathematical modelling, that provides their system representation with the further analysis of their structure, mathematical description development and the studied parameters assessment.

II. BACKGROUND

Generally, technological processes should be considered as territorially or spatially the dispersed objects (systems) $s = \langle E, R, G \rangle$ (where E – the set of TP elements; R – the set of the relationships between the elements; G – TP topology, that determines territorial or spatial elements' distribution and relations between them) [4]. The TP optimization purpose is its efficiency maximization (extent of effect ratio from its functioning Q and the spent resources C). Effect from TP use is considered as not decreasing function from the resources spent for its achievement $\bar{Q} = F(\bar{C})$ (where $\bar{Q}, \bar{C}$ – the generalized scalar assessments of effect and expenses; F – an operator, that displays a resources use strategy, spent for TP).

Optimization models of TP and TC should establish relation between effect rates and charges and their structural, parametrical, topological characteristics. At the same time close task interrelation of a structural, functional, parametrical and topological synthesis, which require their unite resolving, creates the problem, for which resolving a development of the corresponding system methodology is needed [5–6]. In a context of the aggregation-decomposition approach, it could be considered as metatask, that consists of the set of tasks, which are belong to different hierarchical levels, with their interrelations according to input data and resolving results:

$$MetaTask = \{Task^l\}, Task^l = \{Task_i^l\}, l = \overline{1, n_l}, i = \overline{1, n_i}, (1)$$

where n_l – an amount of description levels, n_i – a task amount on level l . At the low level a task complex of the system optimization is resolving: a construction principles selection; a structure selection; a definition of the elements topology and relations; a functional optimization; a definition of the elements parameters and relations; an efficiency and a decision choosing assessment. One of the important task in the efficiency assessment process процесі and decision choosing according to quality TP is a task of the control and equipment quality assessment at all its stages (operations).

The main source of information, that opens an essence of TP and TC, are their mathematical models. The main purpose of these models considers the interrelation structure of disclosure between components of processes (chains) and the development of algorithms for their controlling. In the same time in modelling process the tasks of interoperational relationships analysis (technological chains modeling) and establishment of dependences between parameters of preparations inside the operation (technological operation modeling) are resolved. The greatest spread for resolving such tasks have got methods of the theory of correlation, experiments planning and information modeling. During information modeling method using, TC is given in a form of information channel, which information about the one preparation parameter is moving at який надходить інформація про один параметр заготовки. Gradually such channel is changing to the information about the prepared detail [7].

The carried-out review of the current state of the TP system optimization problem found out the contradiction,

which specifies that existent technologies allow conditionally independent task resolving of their structural, topological and parametrical optimization, that doesn't allow to provide efficiency and heredity of decisions, which are accepted at the different stages of their life cycles. This means the urgency of the task of TP system optimization methodology development, that provides the right problem decomposition to the task complexes, which are belong to different description levels and their optimization stages, the development of the complex of the corresponding mathematic models, methods and technologies.

III. RESEARCH RESULTS

Technological chains modeling for quality control of the new equipment products performs together with the development of the other means of methodical, mathematical, information providing computer-aided engineering systems of TP [8–10]. From the information technologies point of view, each of these tasks represents itself the input data converter to output data:

$$Task_i^l : In_i^l \rightarrow Out_i^l, l = \overline{1, n_l}, i = \overline{1, n_i}. (2)$$

where In_i^l, Out_i^l – input and output data correspondingly of the ith task of the lth level.

When systems concept is used according to TP optimization problem, a rational sequence of the whole task complex resolving is determined (1). The technology of TE system optimization task resolving is based on the ideas of aggregation-decomposition concept, of system analysis and of system design of a complex systems [11].

For the TP system optimization scheme creation S_{TP} it's necessary to define the five sets:

$$S_{TP} = \langle Tasks, InDat, Res, DesDec, ProcDec \rangle,$$

where $Tasks = \{Task_i^l\}, l = \overline{1, n_l}, i = \overline{1, n_i}$ – the ordered set of tasks (1), $InDat$ – the set of the input data of the task (1), Res – the set of the task's restrictions (1), $DesDec$ – the set of the optimized decisions, $ProcDec$ – the decisive procedure, that sets for each input data and restriction pare $\langle InDat_i^l, Res_i^l \rangle$, nor empty subset of optimized decisions $\{DesDec_i^{n_i}\}, i = \overline{1, n_i}$.

All tasks (1) from the $Tasks$ set are completely solved, if for all tasks $Task_i^{n_i}$ optimization procedures $ProcDec_i^{n_i}$ are exist and each optimized decision $DesDec_i^{n_i}$ is the only one

$$|ProcDec_i^{n_i}(InDat_i^{n_i}, Res_i^{n_i})| = 1 \quad \forall i = \overline{1, n_i}.$$

During the process of the interrelations analysis of system optimization problems of TP (1) each of their models is given as:

$$ModTask_i^{n_i} : \{InDat_{iE}^{n_i}, InDat_{iI}^{n_i}, Res_i^{n_i}\} \rightarrow \\ \rightarrow DesDec_i^{n_i}, i = \overline{1, n_i},$$

system of the equations (3) could be represented as [7]:

$$\begin{cases} I(X_1 \rightarrow Y) = H(X_1) + H(Y) - H(X_1Y); \\ I(X_2 \rightarrow Y/X_1) = H(X_1X_2) - H(X_1X_2Y) - H(X_1) + H(X_1Y); \\ I(X_3 \rightarrow Y/X_1X_2) = H(X_1X_2X_3) - H(X_1X_2X_3Y) - \\ - H(X_1X_2) + H(X_1X_2Y); \\ \dots \\ I(X_n \rightarrow Y/X_1X_2\dots X_{n-1}) = H(X_1X_2\dots X_n) - \\ - H(X_1X_2\dots X_nY) - H(X_1X_2\dots X_{n-1}) + H(X_1X_2\dots X_{n-1}Y). \end{cases} \quad (4)$$

Extent of influence of the parameters X that are turned to parameters Y after each operation, in a context of the information modelling is possible to estimate with the information communication coefficient R_I :

$$\begin{cases} R_I(X_1 \rightarrow Y) = I(X_1 \rightarrow Y)/H(Y); \\ R_I(X_2 \rightarrow Y) = I(X_2 \rightarrow Y/X_1)/H(Y); \\ \dots \\ R_I(X_n \rightarrow Y) = I(X_n \rightarrow Y/X_1, \dots, X_{n-1})/H(Y). \end{cases} \quad (5)$$

From a system of the equation (5) follows, that: information communication coefficient $R_I = 1$, if the information about the finished product is completely defined by the information about preparations and accessories; $R_I = 0$, if parameters of the finished product don't depend from preparations and accessories parameters; in a general case $0 < R_I < 1$.

IV. SUMMARY

Modern production technological processes are complex objects that are dispersed territorially or spatially. The problem of their system optimization provides the solution of a complex of tasks of structural, functional, parametrical and topological synthesis, which belong to different hierarchical levels of decomposition. The logical scheme of the technological processes system optimization as territorially distributed objects is suggested. As the scheme specification for efficiency assessment and decision choice, the information model of the technological chain is suggested, which allows not only display the formation process of the finished product quality, but also to estimate quantitatively the influence of each technological operation for its formation.

ЛІТЕРАТУРА REFERENCES

- [1] V. Shapovalov, A. Klochko, M. Gasanov, O. Antsyferova, A. Belovol, "Optimizing the technology of reconditioning large high precision gear rims", *Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості*, № 1 (3), с. 59–70, 2018.
- [2] Н.Г. Стародубцев, Ф.В. Фомовский, В.В. Невлюдова, И.А. Малая, Н.П. Демская, "Математическое моделирование выбора информативных признаков для анализа состояния процессов жизненного цикла радиоэлектронных средств", *Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості*, № 1 (1), с. 82–89, 2017.
- [3] С.В. Илюшина, "Методы оптимизации технологических процессов", *Вестник Казанского технологического университета*, т. 17, № 8, с. 323–327, 2014.
- [4] В.В. Бескорвайный, "Системологический анализ проблемы структурного синтеза территориально распределенных систем", *Автоматизированные системы управления и приборы автоматизации*, Вып. 120, с. 29–37, 2002.
- [5] Дж. Клир, Системология. Автоматизация решения системных задач: Пер. с англ. – М.: Радио и связь, 544 с., 1990.
- [6] А.А. Тимченко, Основы системного проектирования та аналізу складних об'єктів: У 2-х кн. Кн. 1. Основы САПР та системного проектирования складных об'єктів / За ред. В.І.Бикова. – К.: Либідь, 272 с., 2000.
- [7] В.Г. Григорович, С.В. Юдин, Н.О. Козлова, В.В. Шильдин Информационные методы в управлении качеством.– М.: РИА «Стандарты и качество», 208 с., 2001.
- [8] О.Ю. Шевченко, А.С. Котов, Д.Е. Лисенко, "Оценка полноты и достоверности информационного обеспечения технологической подготовки производства", *Системы обработки информации*, № 4(78), с. 199–202, 2009.
- [9] А.С. Котов, О.Ю. Шевченко, "Концептуальное моделирование информационного обеспечения автоматизированного проектирования технологических процессов", *Системы управления навигации та зв'язку*, № 3 (11), с. 211–215, 2009.
- [10] А.С. Котов, О.Ю. Шевченко, "Иерархическая теоретико-множественная модель задачи выбора технологических решений", *Радиоэлектронні і комп'ютерні системи*, №1, с. 149–153, 2010.
- [11] В.В. Бескорвайный "Синтез логической схемы системного проектирования территориально распределенных систем", *Радиоэлектроника и информатика*, № 3, с. 94 – 96, 2002.
- [12] А.А. Тимченко, "Системний аналіз процесів та моделей взаємозв'язків і взаємодій. Лінійні статичні системи", *Вісник Черкаського державного технологічного університету*, № 1, с. 110 – 117, 2017.
- [13] А.А. Тимченко, "Системний аналіз процесів та моделей взаємозв'язків і взаємодій. Лінійні динамічні системи", *Вісник Черкаського державного технологічного університету*, № 3, с. 65 – 71, 2017.
- [14] А.А. Тимченко, "Системний аналіз математичної задачі. Задачі побудови моделей", *Вісник Черкаського державного технологічного університету*, № 4, с. 74 – 81, 2017.

